

**Κασπία ἢ ἀπ' ἐωϋτῆς θάλασσα, ἠνέωκται
πολὺ ὕψερρον.**

„**Ἀλλά σε ἐς ἡλύσιον πεδίων....**

Τῆ περ...

„**Οὐ νιφετὸς ἔτ' ἄρ' χειμῶν πολὺς, ἔτε ποτ' ὄμβρος.**

„**Αἰθίοπες τοὶ διχθαῖ διδάσονται ἴσχατοι ἀνδρῶν**

„**Οἱ μὲν, δυσσομένε Ἰπερίωνος, οἱ δ', ἀνιόντος.**

**Ἦδεσαν ἔν ἔφ' Ομήρου καὶ πρὸ αὐτῶ,
ὅτι ἐσὶ τόπος ἐν ᾧ ἡ δύσις ἐγγύς ἐσὶ τῆ ἀνα-
τολῆ, καὶ δῆμοι καὶ πόλεις ἐν τοῖς παρω-
κεανίοις· καὶ τὰς κατοίκους τῆς ἐώας καὶ δυ-
τικῆς Ἀφρικῆς, ὅπερ διηνεκὲς τὸ θέρους· καὶ
πόθεν τὸ ἤλεκτρον καὶ ὁ κασσίτερος, καὶ
ὡς πολυτίμητόν τι ἱστορικὸν τῶν παλαιῶν
γνώσεων, ἠγητέον τὰ τὰ γηραιῶ καὶ γερα-
ρῶ Ομήρου ποιήματα, ἀλλ' ἔχι ὡς πλάσμα-
τα αἰνιγματωδῶς ψυχαγωγίας, ἢ διδασκα-
λίας χάριν μόνον γραφέντα, ἠγεῖσθαι ἀσε-
βῶς τὰ γραφόμενα.**

**Διονύσιος μὲν ὁ περιηγητῆς δέχεται τὴν
περιήγησιν τῆ Πυθία, καὶ τὴν Θέλην πολ-
λῶ βορειότεραν τῶν βρετανίδων νήσων εἶ-
ναι λέγει, ἐν οἷς φησὶ,**

„Πολλὴν δὲ προτέρωσε ταμῶν ὁδὸν Σκεανοῖο,
„Νῆσον κεν Θέλην εὐεργεῖ νηὶ περήσαις,
„Ἐνθα μὲν ἡέλιοιο βεβηκότες ἐς πόλον ἄρκτων,
„Ἡμαδ' ὁμῶ καὶ νύκτας ἀειφανὲς ἐκκέχυται πῦρ.

ὁ δ' ὑπομνηματιστὴς αὐτῶ, ὁ βαδὺς **Ευσά-
διος**, ἐπιπόλαιος ἱστορικὸς καὶ ἀγεωμέτρη-
τὸς καὶ ἀγεώγραφος ὢν, τὰ ἐν τοῖς βορεί-
οις ἡλιακὰ συμβαίοντα, ὑπερβολὰς καὶ
πλέον τι ὑπερβολῶν οἶεται, ὃ ἐστὶ, μύθους
καὶ πλάσματα, μηδεμιᾶς ἐχόμενα βάσεως·
καὶ τὸν **Ηρόδοτον** ὡς ἀπὸ χρηστηρίῃς ἐπά-
γεται μάρτυρα, μᾶλα ἐπιπολαίως, δεόν-
τινὰ τῶν ἐκεῖθεν εἰς **Κωνσταντινέπολιν** φοι-
τῶντων, ἐρωτᾶν καὶ μανθάνειν φυσικὰ
ἀναγκαῖα καδ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν συμβαί-
νοντα. **Εφοίτων** δὲ ἐκ **Νορβηγίας** ἔμπο-
ροι εἰς **Κωνσταντινέπολιν**, καὶ μάρτυς τῶ
λόγῃ ὁ ἱστορικὸς **Προκόπιος**, ὁ καὶ περὶ τῆς
Θέλης λαλήσας, καὶ **Νορβηγίαν** ταύτην
οἰόμενος. **Ὅπερ** τὴν φύσιν αὐτὴν μάρτυρα
ἔχομεν, **Αριστοτέλη** τε καὶ **Πλάτωνα**, **Νεύ-
τωνά** τε καὶ **Δεϊβνίτιον**, **Ἰπποκράτη** τε καὶ
Βοεῤῥάβιον καὶ τὰς λοιπὰς σεβασμίαις εὐερ-

γέντας τῷ ἀνθρωπίνῃ γένει, ἐπάγειν ἐς βε-
βαίωσιν τῷ λόγῳ, ἄτοπον.

Ἰδὲ τοίνυν ἃ λέγει ὁ Εὐστάθιος ὑπομνη-
ματίζων τὸν Διονύσιον. Ἐνθα (ἐν τῇ Θέ-
λῃ) φησὶν (ὁ Διονύσιος) ἡματα ὁμῶς καὶ
νύκτας ἀειφανῆς ἐκκέχυται πῦρ· ὁπηνίκα
ἥλιος βεβήκοι ἐς πόλον ἄρκτων, ἐν καρκίνῳ
γενόμενος. Ἀλλὰ τῷτο μὲν ὑπερβολικόν,
τὸ, ἀδιάδοχον ἐν τῷ τοιούτῳ καιρῷ, εἶναι
τὴν ἡμέραν ἐκεῖ· ἐκεῖνο δὲ καὶ ἐπὶ πλεόν
ἐκπίπτει ὑπερβολῆς, ὃ δὴ τινες ἰσόρησαν,
τὸ τὸν μὲν θερινὸν ἥλιον ὑπὲρ γῆς εἶναι
αὐτόδι, τὸν δὲ χειμερινὸν, ὑπὸ γῆν, ὡς
ἐντεῦθεν τὸν ἐνιαυτὸν ἐν τῷ ἐκεῖ κλίματι
μερίζεσθαι ἐς ἡμερονύκτιον ἓν, ἦγαν εἰς
μίαν ἡμέραν καὶ εἰς μίαν νύκτα· καδὰ καὶ
Ἡρόδοτος περὶ τῶν κιμμερίων λέγων, φησὶ
μὴ ἐνδέχεσθαι εἶναι, οἳ τὴν ἐξάμηνον νύ-
κτα καδεύδουσι. Φασὶ δὲ ἄλλοι ἐπὶ τὰς
ἄρκτας ἐλθόντα τὸν ἥλιον, ποιεῖν παρα-
τείνειν τὴν ἡμέραν ἐκεῖ, καὶ εἰς εἴκοσι θε-
ρινὰς ὥρας, καὶ εἰς πλείον τι, ὀλιγίστων
ὥρων ποιῆντα τὴν νύκτα, χεῖμῶνος δὲ τὸ

ἀνάπαλιν. Ταῦτα φησὶν ὁ βαδὺς Εὐσά-
διος, ἐπιπολαίως μάλιστα καὶ πάντως πάντη
ἀγεώγραφα. Καὶ ἐν Οδυσσεΐα πάλιν σχο-
λιάζων τὸν Ὀμηρον, ἔκ κρείσσον τι τέτων
λέγει περὶ τῶν ἀφορώντων κιμμερίας,
γραμματικός μόνος κἀνταῦθα, καὶ δεί-
κνυσιν ἑαυτὸν φιλοσοφικῆς ἰσορίας, ἔδ'
ἄκροισ χειλέσι, τὸ τῆ λόγῃ, γευσάμενον.

Τὰ τῆ Ὀμήρῃ τὰς κιμμερίας ἀφορῶντα,
αὐτονομία ποιητικῆ ἐρρέθησαν, κατὰ τὸν
Εὐσάδιον, τῷ Στράβωνι ἐπόμενον, καὶ
παρεξηγῶνται ἄμφω τὸν Ὀμηρον, νῆ τὴν
ἀλήθειαν, ἐπιπολαίως μάλιστα ἐνταῦθα πε-
ράσαντες· ἔδεμία γὰρ ἐξουσία ποιητικῆ.
Ἡρόδοτος δὲ τὸν ὑπὸ τῆ Νεκῶ βασιλέως
ἀγυπτίων ἐπιταχθέντα τῆς Ἀφρικῆς περι-
πλῆν, γεγονέναι οἶεται, καὶ ταύτην περιῶ-
ρυτον ἐδέλει, πάντως τῷ περίπλῳ τέτῳ
ἐπερειδόμενος, ὅτι γεμὴν ἐν δεξιᾷ οἱ περι-
πλέοντες (πάντως μετὰ τὸν τροπικὸν τῆ
καρκίνῃ καὶ τὴν ἰσημερίαν) φοίνικες ἀπὸ
τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης ἀπάραντες, καὶ τὸν
τρίτον ἐνιαυτὸν, διὰ τῶν Ἡρακλείων ση-

λῶν ἐπανελθόντες, ἔσχον τὸν ἥλιον, ἔπι-
σά οἱ ἐδόκεον οἱ λέγοντες. Τί συνάγεται
ἐκ τούτων; ὅτι Ἡρόδοτος τὴν εὐρογγυλότητα
τῆς γῆς ἐκ ἐδέχετο, πρᾶγμα ῥᾶσον ἐκ τῆς
παραλλαγῆς τῆ ἐξάρματος ἐτινοσῆν ἀσέ-
ρος, τῷ θέσειν ἰκανῶς ἐπὶ τῆς γῆς παραλ-
λάττοντι· καὶ ὅτι καὶ ἡ ἐκλειπτικὴ ἔδε-
μίαν εἶχε παράλλαξιν, καὶ αὐτῷ τῷ Ἡρο-
δότῳ ἀφικομένῳ καὶ ἐς τὴν Αἴγυπτον καὶ
ἐς τὰ βόρεια περαπόντια.

Νῆ τὴν ἀλήθειαν, παραπλήσια τοῖς
ὑπερβορείοις καὶ τὰ τῆς Ατλαντίδος τῆ
Πλάτωνος ἐπαθεν· ἔδὲ γὰρ ὑπάρξαι ποτὲ
τινὲς οἴονται, μᾶλλον δὲ, ὑφανχένως μάλα
καὶ ἀλαζονικῶς ἀποφαίνονται, φιλοσοφι-
κὴν τάχα ἀδανμασίαν ἔχοντες, ἧς τὸ ἀτά-
ραχον τῆς ψυχῆς καὶ ἀκατάπληκτον, ἐπό-
μενον. Ἡμῖν δὲ τὰ πολλῶ μετέπειτα θεω-
ρῆσι μετὰ θαύματος, καὶ ἀνασκεπτομέ-
νοις, ἀληθείας ἔχεσθαι δοκεῖ τὰ λεγόμενα,
τὰ μετὰ ταῦτα, ὡς γεωμετρικὴν ἀπόδειξιν
οἰομένοις. Εἰδ' ἔστιν ἅ καὶ πέπλασαι, αἱ
βάσεις ἐκ ἧσαν πεπλασμένοι, ἔ μὰ τὴν

ἀλήθειαν, καὶ καθελεῖν τὸ ὄλον, προπέ-
 τεια, καὶ ἡ φιλοσοφικὴ ἀδυναμία. Πυ-
 δέα τις τῶν βορείων τὴς πλησίον ἀνατολῆς
 καὶ δύσεως τόπος ἔδειξεν. Ἀλλ' ἡ καὶ Ομη-
 ρος τὰ αὐτὰ τινος τῶν ἐκεῖθεν ἐρχομένων,
 καὶ τὸ ἤλεκτρον κομιζομένων, πέπυσο;
 Ἀλλ' ἰσορίας λεπτομερεῖς ἡκ' ἔχομεν. Ἀλλὰ
 τίς ἂν ἐτέρα τῆς τῆς Ἡροδότου λεπτομερεσέ-
 ρα τῷ Στράβωνι γένοιτο; ἀλλὰ μυθοποιὸς
 καὶ πλάσης ὁ Ἡρόδοτος, καὶ ψεύσης ὁ Πυ-
 δέας. Αὐτῷ δὲ πάλιν τῷ Ἡροδότῳ τῷ καὶ
 τὸν τῆς Ομήρου βίον ἀναγράφαντι, πλά-
 σματα ἦσαν τὰ Ομήρου, καὶ γελοῖα τὰ ὑπὸ
 πολλῶν γραφέντα, Ωκεανῆ περι τῆν γῆν
 καὶ περιόδων αὐτῆς βεβαιῶντα ὑπαρξιν.
 Εἰπωμεν εἰλικρινέστερον τὴν ἀλήθειαν, τύ-
 φος καὶ ἀλαζονία ἐπὶ τὴν ἄρνησιν ἡμῶς
 φέρει ἐνίοτε, παλινδρομεῖν, ἀληθείας ἔνε-
 κα, αἰσχνομένους, ἢ τῷ καθ' ἡμᾶς χρόνῳ
 ἀπονέμειν πάντα, εἰ δυνατὸν, βελομένους.
 Ἀδλοὶ βροτοὶ! πρωτογενεῖς καὶ πρωτό-
 σοφοὶ αἰεὶ ἐδέλοντες εἶναι. Ἀρ' οὐποτε
 καὶ τὴν τῆς Κολμβικῆς ἢ ἄλλης τινὸς μέρας

γνώσιν ἀφαιρήσονται ἡμᾶς, ἀγερώχως μά-
λα, οἱ μετ' ἡμᾶς, ἀπαναινόμενοι, ὡς εἰς
δέατρον κωμῳδίας ἢ τραγωδίας εἰσαχθη-
σόμενοι; Μήποτε ἄρα οἱ πρὸ Ομήρου βό-
ρειοι τόποι, ὅπερ οἱ κιμμέριοι καὶ πόλεις
καὶ δῆμοι, λόγον εἶχον πρὸς τὰ μεσημ-
βρινά, ὄν καὶ ἐν τοῖς ἡμετέροις χρόνοις τὰ
αὐτὰ πρὸς τὰ αὐτὰ ἔχουσι; Ἀλλ' ἕδένα ἔχουσι
πόλεων ἐν τοῖς βορείοις. Τέτο, μὰ Δίαγε,
ἕδὲ μικρὸν ἐς ἀναίρεσιν τῆς λεγομένης συν-
τείνει, καὶ ἕδὲν ἄλλ' ἢ φιλαυτίαν τῶν προ-
τεινόντων δείκνυσιν, ὡς ἄρα ὅπερ πόλεις ἔκ-
εἰσιν, ὡς οἱ κατ' αὐτὰς πετροσωροὶ, ἐκεῖ
ἕδὲ συνοικίαι τυγχάνουσιν ἀξιόλογοι· ὃ, τε
γηραιὸς Όμηρος πετροσωρὸς πάντως τῶν
πόλεις σημαίνειν ἔκ ἐβέλετο.

Ἡμεῖς δὲ καὶ παρεκβαίνοντες ἔτι τῆς
προδέσεως, ἀλλὰ δὴ, ἐπειδὴ Βαλτικῆς ἐμ-
νήσθημεν καὶ Ηριδανῆ, εἵπωμεν καὶ περὶ
τέττε τὸ παριστάμενον. Ἐν δεξιᾷ εἰσπλέοντι,
τὸ σῶμα μὲν τῆς Βαλτικῆς, ἢ κιμβρικῆς
κεῖται χερσόνησος, τὸ βορειότατον τῆς
Δαυζλάνδ ἐπέχουσα, αὐτὴν δὲ τὴν Βαλτι-

κὴν, ποταμὸς κεῖται μέγας καὶ πλωτὸς, Βισέλας ὀνομαζόμενος, ἐκ τῆ κυρτῆ καὶ βορεῖα τῶν ἡμετέρων καρπαδίων ὄρων κατερχόμενος, καὶ πρὸς βορρῶν ῥέων μέχρις ἃ εἰς αὐτὴν ἐκβάλλει πλησίον τῆ μεγάλης καὶ ὀνομαστῆ φρενὸς καὶ ἐμπορεῖα τῆς Δανζίκης. Τὴν τῆ ποταμῶν, πρὸς ἑὼ καὶ παρὰ τὴν θάλασσαν, κεῖται ἡ ἐπωνυμίαν βασιλεία ἔχουσα χώρα, Πρωσσία καλεσμένη, ἀφ' ἧς, καὶ ἐν τοῖς ἡμετέροις χρόνοις, τὸ ἤλεκτρον ἔρχεται. Τῆ Ηροδότου λέγοντος ἐξ ἄρκτου φοιτᾶν τὸ ἤλεκτρον, αὕτη ἡ ἄρκτος, ἡ ἡμετέρα Πρωσσία ἀναντιρρήτως τυγχάνει. Τὰ βορρῆότερα τῆ Δαυτζλάνδ, ἢ πάνυ πόρρω τῆς Πρωσσίας, ἐπὶ τῆ ἱστορικῆ Προκοπίου ὑπὸ δανῶν ὤκειτο. Ρωδόλφος γὰρ, βασιλεὺς ἐρέλων γοτθικῆ λησρικῆ ἔθνης, νεωστὶ εἰς Παιονίαν ἀφικομένης, εἴτε τῷ ὄντι διὰ δειλίαν, εἴτε τῷ φόβῳ Ανασασίως τῆ αὐτοκράτορος, κακῶν τῆς γείτονας ἀπέσχετο καὶ εἰρήνευεν. Ἐπανίστανται οἱ λησρομανεῖς ἐρέλοι, καὶ Ρωδόλφον τὸν βασιλέα, Προκόπιος μὲν, ὑβρίσαι μόνον καὶ

F

γυναικώδη αὐτὸν ὀνομάσαι φησὶν· ἕτεροι δὲ,
 καὶ ῥασίσαι προσιδέασιν, ἐφ' ᾧ τῆς κρατέ-
 σης δηλύτητος αὐτὸν ἀπαλλάξαι. Ρωδὸλφος
 ἀναγκαζόμενος ἔτως, ἀνακηρύττει τοῖς λο-
 γοβάρδοις, γερμανοῖς καὶ τέτοις ἕσι, πόλε-
 μον ἀπροσδόκητον, καὶ ἡττῶνται κατὰ
 κράτος οἱ ἄρξαντες χειρῶν ἀδίκων ἐρῆλοι.
 Τῶν διασωθέντων τινὲς μὲν, διαβάντες τὸν
 Ἰστρον εἰς τὴν Κωνσταντινουπολιτῶν ἀφί-
 κοντο γῆν, καὶ ὑπ' αὐτῆς στρατεύεσσι, οἱ δὲ
 δι' ἑτέρων γερμανικῶν τόπων, καὶ διὰ τῶν
 ἐσχάτων δανῶν, κἄκεῖ νεῶν ἐπιβάντες, εἰς
 τὴν Θέλην ἐπέσρεψαν τὴν ἡμετέραν Νορ-
 βηγίαν. Ἐρῆλοι, (ὡς σιαμαῖσαι), αὐσηρό-
 τερον περὶ τὰς αὐτῶν γυναῖκας φερόμενοι,
 σωφρονεῖν αὐτὰς ἐκ παντὸς τρόπου κατη-
 νάγκαζον· καὶ τὸ ζῆν ἐν μικρῷ λόγῳ τιδέ-
 μενοι, ἡρωϊκὸν, ὡς ᾔοντο, ἐζήτην θάνα-
 τον, καὶ πρὶν ἢ θανεῖν ἐν κλίνῃ, εἰς μέσον
 ξυλοσωρῆ κομιζόμενοι, καὶ ὑπὸ τινος ἄσ-
 μενοι τὴν θανατηφόρον πληγὴν, ὡς ἐσχα-
 του δεχόμενοι εὐεργέτημα, κατεκαίοντο.
 Ατιμία δὲ καὶ ἀσέβεια πρὸς τὸν ἀποδα-

νόντα ἄνδρά ὄντος τῆ ἐπιζῆν τὴν γυναῖκα, ἔδει καὶ ταύτην ἑαυτὴν ἀφεύκτως ἀπάγξασθαι.

Δανοὶ τοίνυν ἦσαν καὶ τὸ πάλαι οἱ οἰκῶντες τὸ βόρειον τῆ Δαυτζλάνδ, ὡς περ καὶ νῦν· καὶ δοκεῖ ἡμῖν τὲς αὐτὲς τοῖς δακοῖς, ἢ δαννοῖς, ἢ δανοῖς εἶναι, μοῖρᾶ τις τῶν ἀνατολικῶν δαῶν τυγχάνοντας. Ο ποταμὸς, ἐξ ἧ τὸ ἤλεκτρον, καδ' Ἡρόδοτον, ἐν τῷ βορείῳ τῆς Εὐρώπης ἔκειτο, ἀλλὰ ποιητῆς τις ἴσως τὴν θάλασσαν, τῷ φαντασικῷ αὐτῆ ἐνδιδῶς, ἀντὶ θαλάσσης, ποταμὸν εἶπε, θεωρῶν ἕτω τὸν λόγον ἐμφαντικώτερον· καὶ γὰρ καὶ Ὀμηρος ποταμὸν τὸν Ωκεανὸν ὀνομάζει. Ἀλλ' ἐρῶμεν καὶ ἡμεῖς ὅτι τὸ Ηριδανὸς ἐλληνικὸν ἐστὶν ὄνομα; καὶ συνέπεσον κατὰ τινα ὑπερσπανίαν τῷ ὄντι τύχην, δύο λέξεις θανικαὶ ἢ σκανδιναβικαὶ, ἔδνη βόρεια σημαίνουσαι, μᾶ ἐλληνικῇ λέξει; Ἴροι γὰρ καὶ δανοὶ, βόρειά εἰσι παλαιὰ σκνδικὰ ἔδνη, καὶ τὰ ἀρχαῖα ταῦτα ὀνόματα μέχρι τῶν καδ' ἡμῖς χρόνων σώζεται, ὡς περ καὶ τὸ τῦρκοι,

καὶ τὸ τῆς *Ηροδότου* ἰῦρκοι, καὶ τὸ τῆς *Στάβωνος* κῦρτοι, ἐν τοῖς ἐν *Ασία* πλανωμένοις νομαδικῶς κίβρτοις, καὶ ἐν τοῖς γίβρκοις. *Εἶδε* *Ηριδανός* καὶ ἐκ *Ιριδανός* γέγραπται, ἢ διαφορὰ τῆς γραφῆς, εὐήθεσι δοξοσόφοις μόνοις καὶ τῷ ὄντι ξενολέσχαις διάφορος, οἷς περὶ ἕδενείας σπευδάσκει, διαφερόντως διαφέρει φιλοκρινεῖν τὰ τοιαῦτα, ὡς ὄντα τι, τῷ ὄντι δὲ ὄντα μικρῶ πάντάπασι λόγῳ ἄξια. Μήποτε ἄρα καὶ ὁ *Φάσις*, δι' ἧς κοινωσίαν τῷ *Ωκεανῷ* τῆς *Πόντος* οἱ παλαιοὶ ᾔφροντο, ὁ κίμμεριος ἦν βόσπορος, καὶ τῆς *Μαιώτιδος* τὸ πάλαι, πρὶν ἀποχερσωθῆναι καὶ ἠπειρωθῆναι τὰ μέρη, πρὸ τῆς διαρρήξεως τῆς *Θρακικῆς* βόσπορος, ἀφ' ἧς τὸν ἐπὶ *Δευκαλίωνος* κατακλυσμὸν συνέβη γενέσθαι, μέχρι τῆς *Αράλ* λίμνης ἐξικνεμένης καὶ ἐπέκεινα, εὐλογώτερον τὴν κοινωσίαν ὑπετύπαζον οἱ παλαιοὶ, ἢπερ ὁ *Στράβων* ἔπειτα πολλῷ χρόνῳ, τὴν τῆς βορείης *Ωκεανῆς* μετὰ τῆς *Κασπίας*, ἐγκολπιῶν τὸν μέγαν *Βόλγαν*, τὸν εἰς τὸ βόρειον τῆς *Κασπίας* ἐκβάλλοντα, καὶ μηδενὶ τρόπῳ, ἰσχυ-

ρογνωμόνων, ἐθέλων Ἡροδότῳ καὶ τοῖς ἄλλοις ἱστορικοῖς καὶ γεωγράφοις ἐπεσθαι; Ἡμεῖς μὲν ἔν τὸ παρισὺν ἐνταῦθα τοῖς ἐξ ἐπαγγέλματος τὰ τοιαῦτα διερευνῶσι καὶ φιλοκρινῶσι παραδέντες, ὑφίεμεν αὐτοῖς τὸ δοκῆν περὶ αὐτῆ ὑποφήνασθαι.

Αἱ γνῶμαι δὲ τῶν ἀλισθέντων βασιλέων ἐσχίσθησαν, καὶ γελωνοὶ μὲν καὶ βυδινοὶ καὶ σαυρομάται, ὑπεδέκοντο τιμωρήσειν σκύδησι, οἱ δὲ ἀγάθυρσοι καὶ νευροὶ καὶ ἀνδροφάγοι καὶ μελάγχλαινοι καὶ ταῦροι, ἔκ ὑπεδέκοντο, ἄλλα τε εἶπαντες καὶ, ἦκειν δοκέομεν ἔκ ἐπ' ἡμέας πέρσῃν, ἀλλ' ἐπὶ τὰς αἰτίαις τῆς ἀδικίης γενομέναις ἦν μὲν τοι ἐπίη, καὶ τὴν ἡμετέραν ὄρεται ἀδικέων, καὶ ἡμεῖς ἔ πεισόμεθα. Μέχρι δὲ τῆτο ἴδωμεν, μενέομεν παρ' ἡμῖν αὐτοῖς. Σχίσθεισέων ὧν τῶν γνωμέων, οἱ σκύδαι ἐβέλεύοντο, ἰδυμαχίην μὲν μηδεμίαν ἐκ τῆ ἐμφανέος ποιέεσθαι, ὑπεξιόντες δὲ καὶ ὑπεξελαύνοντες, τὰ φρέατα, τὰ παρεξίοιεν αὐτοὶ, καὶ τὰς κρήνας συγχῆν, τὴν πόην τε ἐκ τῆς γῆς ἐκτρίβειν, διχῆ σφέας διελόντες.

καὶ τὴν μὲν μίαν τῶν βασιλῆων μοιρέων, ἰδὺ Ταναΐδος ὑπεκφεύγειν· αὕτη δὲ ἦν μία μοῖρη, πρὸς ἣν προσεχώρησαν οἱ σαυρομάται· Σκώπασις δὲ ἐβασίλευε ταύτης· τὰς δὲ δύο, πρὸς τὰς οἱ βεδινοὶ καὶ οἱ γελωνοὶ προσεγένοντο, ὑπάγειν ἰδὺ τῶν χωρέων τῶν ἀπειπαμένων τὴν σφετέρην συμμαχίην, ἵνα καὶ τέτες ἐκπολεμώσωσι. Ταῦτα βθλευσάμενοι, ὑπηντίαζον τὴν Δαρείῃσιν στρατιήν, προδρόμους ἀποσεύλαντες τῶν ἰππέων πρὸς ἀρίστους. Τὰς δὲ ἀμάξας ἐν τῆσι σφιδαιτῶντο τὰ τέκνα τε καὶ αἱ γυναῖκες πᾶσαι, πρόβατα πάντα, πλὴν ὅσα σφι ἐς φορβὴν ἱκανὰ ἦν, προέπεμψαν ἐντειλάμενοι, αἰεὶ τὸ πρὸς τὸ βόρειον ἐλαύνειν. Ὑπαγόντων δὲ αἰεὶ τῶν σκυδέων, ἐπηίεσαν κατὰ ζίβον οἱ πέρσαι, καὶ ἔπειτα ἐδίωκον πρὸς ἠώ τε καὶ τῆ Ταναΐδος. Πρὸς τὴν μίαν τῶν μοιρέων ἴδυσαν, τῇ περὶ ἐντέταλτο ἰδὺ Ταναΐδος ὑπάγειν. Διαβάντων δὲ τῶν σκυδέων τὸν ποταμὸν Ταναῖν, οἱ πέρσαι, ἐπιδιαβάντες καὶ αὐτοὶ, ἐδίωκον, καὶ τὴν τῶν σαυροματέων χώραν διεξελ-

δόντες, ἀπίκοντο ἐς τὴν τῶν βεδινῶν, καὶ τῷ ξυλίνῳ τείχει ἐντυχόντες κεκενωμένῳ, ἐνέπρησαν αὐτὸ, καὶ ἐς τὴν κατύπερθε τῶν βεδινῶν ἐρημίην ἀπίκοντο. Ἐνθαῦτα Δαρεῖος ἴδρυσεν τὴν στρατιὴν ἐπὶ ποταμῷ μεγάλῳ Οὐάρῳ, καὶ ἐτείχεε ὀκτὼ τείχεα μεγάλα, ἀπὸ ἀλλήλων ἐπέχοντα σταδίους ὡς ἐξήκοντα μάλιστα, τῶν ἔτι ἐς ἐμὲ τὰ ἐρείπια σῶα ἦν. Οἱ δὲ διωκόμενοι σκύδαι περιελθόντες τὰ κατύπερθε, ὑπέσρεφον ἐς τὴν Σκυδικήν, καὶ ὁ Δαρεῖος, ὡς ἔτι ἐφανεύοντο, μετήκε ἡμέτερα τὰ τείχεα, καὶ ὑποσρέψας ἦεν ἐς τὴν Σκυδίην. Ἐντυχὼν δὲ, ἐδίωκε· οἱ δὲ, ὑπέφευγον ἐς τὴν τῶν ἀπειπαμένων τὴν συμμαχίην χώραν· καὶ ἔτω συνεσβαλόντος καὶ τοῦ Δαρείου ἐς αὐτήν, τὸ πᾶν ἐταράττετο.

Ἐντεῦθεν δὲ δῆλον ὅτι Δαρεῖος πολὺ βορειότερος ὑπέσρεψε, καὶ ἐς τὸ βόρειον τῆς Μολδόβης εἰσέβαλεν ἐξ ἑω· Ἐπεὶ δὲ αἰεὶ ὑπέφευγον οἱ σκύδαι, Δαρεῖος πέμψας ἱππέα παρὰ τὸν σκυδῶν βασιλῆα Ἰνδάνδουρον, ἔλεγε τάδε· Δαιμόνιε ἀνδρῶν,

τί φεύγεις αἰεὶ, ἐξόν τοι τῶν δε τὰ ἕτερα
ποιέειν; εἰ μὲν γὰρ ἀξιόχρεως δοκέεις εἶναι
σεωϋτῶ, τοῖς ἐμοῖσι πράγμασι ἀντιωδῆ-
ναι, σῆδι καὶ μάχεο· εἰδὲ μὴ, δεσπότη τῶ
σῶ δῶρα φέρων, γῆν τε καὶ ὕδωρ, ἔλθῃ ἐς
λόγους. Πρὸς ταῦτα ὁ Ἰνδάνδυρσος ὑπεκρί-
νατο. Οὕτω τοι τὸ ἐμὸν ἔχει ὃ πέρσα.
Ἐγὼ ἐδένα κω ἀνδρώπων δείσας ἔφυγον, ἐδέ-
τι νεώτερόν εἰμι ποιέων νῦν, ἢ καὶ ἐν εἰ-
ρήνῃ εἴωδα ποιέειν. Οὐκ αὐτίκα δὲ μα-
χέομαί τοι· ἐ γὰρ ἡμῖν ἄσρα, ἐδὲ γῆ πε-
φυτευμένη, τῶν πέρι δείσαντες μὴ ἀλόῃ ἢ
καρῇ, τάχιον συμμίσγοιμεν ἐς μάχην.
Τυγχάνουσιν ἡμῖν τάφοι πατρώιοι, φέρετε
ἀνευρόντες τέρας, συγγέειν πειρᾶσθε, καὶ
γνώσεσθε ἡμέας. Δεσπότης δὲ ἐμὸς Δία
τε ἐγὼ νομίζω καὶ Ἰσίαν βασιλείαν μόνος
εἶναι. Δῶρα δὲ τοι πέμψω τοιαῦτα οἷά τοι
πρέπει. Ἀντὶ δὲ τῆ ὅτι δεσπότης ἔφησας
εἶναι ἐμὸς, κλαίειν τοι λέγω. Τῆτό ἐσι ἢ
ἀπὸ σκυδέων ῥῆσις.

Ο μὲν δὴ κῆρυξ οἰχώκεε ἀγγελέων ταῦτα
Δαρείῳ· οἱ δὲ βασιλῆες τῶν σκυδέων ἀκέ-

σαντες τῆς θελοσύνης τὸ ὄνομα, ὀργῆς ἐπλήσθησαν. Τὴν μὲν μετὰ σαυροματέων μοίρην πέμπεισι ἴωσι ἐς λόγους κατικέσθαι, οἱ τὸν Ἰσρον ἐξευγμένον ἐφρέρεον· αὐτῶν δὲ τοῖσι ὑπολειπομένοισι, μηκέτι πλανᾶν Δαρεῖον, ἀλλ' ἐκ παντὸς τρόπου, ἐν ἀπορίῃσι ἔχεσθαι ποιέειν· καὶ δεινοπαδέον-τας εἰς Πέρσας, οἱ σκυδέων βασιλῆες μαδόντες, ἔπεμπον κήρυκα δῶρα Δαρείῳ φέροντα, ὄρνιθά τε καὶ μῦν καὶ βάτραχον καὶ οἷζες πέντε. Πέρσαι δὲ τὸν φέροντα τὰ δῶρα ἐπερώτεον τὸν νόον τῶν δεδομέ-νων· ὁ δὲ ἕδεν ἔφη οἱ ἐπεσάλλθαι ἄλλο ἢ δόντα, τὴν ταχίστην ἀπαλλάττεσθαι, αὐτὰς δὲ ἐκέλευε, εἰ σοφοί εἰσι, γνῶναι τὸ δέ-λει τὰ δῶρα λέγειν. Δαρείῳ μὲν ἡ γνώμη ἦν σημαίνειν τὰ δῶρα, τὰ οἱ ἔαδε· συ-νεσήκεε δὲ ταύτῃ ἡ γνώμη Γωβρύεω, εἰ-κίζοντος τὰ δῶρα λέγειν, ἦν μὴ ὄρνι-δες γενόμενοι, ἀναπτῆσθε ἐς τὸν ἕρα-νόν, ὧ πέρσαι, ἢ μῦες γενόμενοι κατὰ γῆς καταδύητε, ἢ βάτραχοι γενόμενοι, ἐς τὰς λίμνας ἐκπηδήσητε, ἢ ἀπονο-

εἴσετε ὀπίσω ὑπὸ τῶν δε τῶν οἰζῶν βαλ-
λόμενοι.

Ἡ δὲ σκυδέων μοῖρη ἀπικομένη ἐπὶ
τὴν γέφυραν, ἔλεγε τάδε, ἄνδρες Ἴωνες,
ἐλευθερίην ὑμῖν ἤκοντες φέρομεν· πυνδα-
νόμεθα γὰρ Δαρεῖον ἐντείλασθαι ὑμῖν,
ἐξήκοντα ἡμέρας μένας φραρήσαντας, αὐτῆ
μὴ παραγενομένους ἐν τέτῳ τῷ χρόνῳ, ἀπαλ-
λάττεσθαι ἐς τὴν ὑμετέραν. Νῦν ὦν ὑμεῖς
τάδε ποιεῦντες, ἐκτὸς μὲν ἔσεσθε πρὸς
ἐκείνους αἰτίας, ἐκτὸς δὲ πρὸς ὑμέας, τὰς
προκειμένας ἡμέρας παραμείναντες· τὸ
ἀπὸ τέτῃ ἀπαλλάττεσθε. Οὗτοι μὲν, ὑπο-
δεξαμένων ἰώνων ποιήσειν ταῦτα, τὴν τα-
χίσην ἐσπεύγοντο.

Δαρεῖος δὲ καταναγκαζόμενος τὴν ταχί-
σην ἐπὶ τὴν γέφυραν ἀπικέσθαι, πρὶν ἢ
σκύδας ἐπὶ τὸν Ἰερον ἰδύσαι λύσοντας τὴν
γέφυραν, ἢ καὶ τι ἀντίον ἴωσι δόξαι, νυκτὸς
γενομένης, καὶ, Γωβρύεω συμβελεύσαντος,
τὸς καματηρὰς τῶν ἀνδρῶν, καὶ τῶν ἦν
ἐλάχιστος ἀποκλυμένων λόγος, καὶ τὸς ὄνους
πᾶντας δεδεμένους ἐν τῷ στρατοπέδῳ κατα-

λιπών, ὡς ἄρα σὺν τῷ καθαρῷ τῆ στρατῆ
 ἐπιδήσεσθαι μέλλον σκύδησι, τὴν ταχίσην
 ἐπὶ τὸν Ἰσρον ἐπέιγετο. Οἱ δὲ ὄνοι ἐρη-
 μωθέντες τῆ ὀμίλει, πολλῷ μᾶλλον ἔεσαν
 τῆς φωνῆς, καὶ οἱ σκύδαι ἀκόντες, ἤλπιζον
 κατὰ χώραν τὰς πέρσας εἶναι. Ἡμέρης δὲ
 γενομένης, γνόντες οἱ ὑπολειφθέντες, ὡς
 προδεδομένοι εἶεν ὑπὸ Δαρεῖς, χεῖρας τε
 προέτειναν σκύδησι καὶ τὰ κατήκοντα ἔλε-
 γον· οἱ δὲ, γνόντες, ἐδίωκον τὰς πέρσας,
 καὶ ἰππόται ὄντες καὶ τὰ σύντομα τῆς ὁδοῦ
 ἐπιστάμενοι, ἔφθασαν πολλῷ τὰς πέρσας
 ἐπὶ τὴν γέφυραν ἀπικόμενοι, καὶ μαδόν-
 τες ἐκ ἀπιγμένους τὰς πέρσας, πολλὰ συνε-
 βέλευον τοῖς ἴωσι ἔσσι ἐν τῆσι νηυσὶ, λύ-
 σαντας τὴν γέφυραν ἀπαλλάσσεσθαι· τὸν
 γὰρ πρότερον εὐντα ὑμέων δέσποτην, ἡμεῖς
 παρασησόμεθα ἔτω, ὥσε ἐπὶ μηθαμὸς ἔτι
 ἀνδρώπεις στρατεύεσθαι.

Οἱ δὲ Ἴωνες ἐββλεύοντο, καὶ Μιλτιάδεω
 μὲν ἦν ἡ γνώμη, πείθεσθαι σκύδησι καὶ
 ἐλευθερῆν Ἰωνίην. Ἰσιαῖς δὲ τῆ μιλησίων
 τυράννης, ὡς συμπαυσομένης καὶ τῆς ἀρ-

χῆς αὐτῶν Δαρείῳ, ἢ γνώμη ἦν ἐναντία, καὶ φυλάττειν ἔλεγε δεῖν Δαρείῳ τὴν γεφυραν· δι' ἐκείνη γὰρ ἕκασον αὐτέων τυραννεύειν πόλιος· ἀπολεσθέντος δ' αὐτῆ, ἔτε αὐτὸς μιλησίων οἶός τε ἔσαι ἄρχειν, ἔτε ἄλλον ἕδνα ἕδαμῶν· βελήσεσθαι γὰρ ἕκαστην τῶν πολιῶν δημοκρατέεσθαι μᾶλλον ἢ τυρανεύεσθαι. Ἦσαν δὲ πρὸς τοῖς ἴωσι ἄρχοντες καὶ αἰολέες καὶ ἑλλησπόντιοι, καὶ πάντες αἰρέοντο τὴν Ἰσιαίς γνώμην, πρότερον τὴν Μιλτιάδεω αἰρεόμενοι. Ἀπατᾶν δὲ βελόμενοι τὰς σκύδας, ἔλυσαν τῆς γεφύρης, ὅσον τόξενμα ἐπικνέεται, ἵνα δοξῶσι ποιέειν, τὰ σκύδησιν ἐσι ἐν ἡδονῇ. Οἱ μὲν σκύδαι ὑπέσρεφον διζήμενοι τὸν Δαρεῖον, Ἰσιαίς πολλὰ πρὸς χάριν αὐτοῖσι εἶπαντος καὶ ὑποδεξαμένους· ἀλλ' ἤμαρτον τῆς ἐκείνης διεξόδου, ὅς περ νυκτὸς ἀπικόμενος, καὶ λελυμένης τῆς γεφύρης ἐντυχῶν, ἐς πᾶσαν ὀρῶδίνην ἀπίκετο. Ἦν δὲ περὶ αὐτὸν ἀνὴρ αἰγύπτιος φωνέων σεντόρειον, τῆτον ἐκέλευε Δαρεῖος καλέειν Ἰσιαῖον· Ἰσιαῖος δὲ ἀκίσσας, τὰς τε νέας παρεῖχε δια-

πορθεύειν τὴν στρατὴν, καὶ τὴν γέφυραν
ἔξευγε.

Πέρσαι μὲν ὧν ἔτῳ ἐκφεύγουσι· σκύδαι
δὲ καὶ τὸ δεύτερον διζήμενοι, ἤμαρτον τῶν
περσέων· καὶ τῆτο μὲν ὡς εἶοντας Ἴωνας
ἐλευθέρους, κακίς τε καὶ ἀνανδροτάτης
κρίνῃσι εἶναι πάντων ἀνδρώπων· τῆτο δὲ,
ὡς δέλων Ἴωνων, τὸν λόγον ποιεῦμενοι,
ἀνδράποδα φιλοδέσποτα, φασί, εἶναι. Ταῦ-
τα μὲν σκύδησι ἐς Ἴωνας ἀπέρρηπται.

Ἦσαν δὲ φυλάσσοντες τὴν γέφυραν, ἐλ-
λησπόντιων μὲν τύραννοι, Δάφνις ὁ ἄβυ-
δηνός, Ἰπποκλος λαμψακηνός, Ἡρόφαν-
τος παριηνός, Μητρόδωρος προκοννήσιος,
Αρισαγόρης Κυζικηνός καὶ Αρίσων βυζάν-
τιος· ἀπ' Ἰωνίης δὲ, Στατίης χῖος, Αια-
κίδης σάμιος, Λαοδάμας φωκεὺς καὶ Ἰσι-
αῖος μιλήσιος· αἰολέων δὲ παρῆν λόγιμος
μῆνος Αρισαγόρης ὁ κυμαῖος.

Δαρεῖος δὲ ἐν δεξιᾷ τῆ Ἰσθμοῦ γενόμενος,
καὶ διὰ Θρηίκης πορευόμενος, ἀπίκετο ἐς
Σησὸν τῆς χερσονήσου. Ἐνδεῦτεν δὲ αὐτὸς
μὲν διεβη τῆσι νηυσὶ ἐς τὴν Ἀσίην, λείπει